

Vladimír Jakovlevič Propp (1895 – 1970)

Ruský literární vědec.

Studoval v Petrohradě filologii, pracoval jako učitel němčiny a byl profesorem národopisu na universitě v Leningradě. Doktorský titul získal v roce 1928 za historickou práci *Historické kořeny kouzelné pohádky*.

Zabýval se zejména ruskou lidovou literaturou, bylinami i lyrickými písněmi, pohádkami, ale i otázkou žánrů. Přínosem pro teoretické koncepty je zejména jeho **morfologicky pojatý koncept rozboru pohádek**. *Morfologie pohádky* byla za Stalinova režimu označena jako nevhodně formalistická. Dále se tedy ruský teoretik zaměřil na historicko genetické otázky literárních textů.

I přes znemožnění dalšího zkoumání původního uvažování, se stala *Morfologie pohádky* základem **strukturalistické teorie vyprávění a narativní analýzy**. Výchozím bodem této studie je poznání, že stejné děje jsou výsledkem jednání různých osob. Toto konstantní jednání se pak stávají základem narativu, postavy jsou pouze činiteli, jejichž atributy se variují. Nejmenší jednotky jednání jsou funkce. Celý zkoumaný text lze rozdělit na 31 těchto funkcí, jež jsou spojeny se stálými rolemi, tedy s atributy postav. Vše je uspořádáno do určitých sekvencí, vznikají tak hierarchické struktury textu. Na tuto konkrétní analýzu pak navázali další strukturalisté, poststrukturalisté a formalisté a vytvořili obecná pravidla (Bremond, Todorov, Kristeva).

Literatura:

Morfologie pohádky. Praha : Ústav pro českou literaturu ČSAV 1970.